

SINTEZA

obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Programului Național de Dezvoltare a Industriilor Creative 2024-2028 „Moldova Creativă”

Participantul la avizare (expertizare)/ consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Ministerul Justiție nr. 04/02-6530 din 21.07.2023	<p>La proiectul hotărârii: Cu referire la clauza de adoptare, semnalăm că în conformitate cu art. 102 din <i>Constituție</i>, art. 37 din <i>Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern</i>, art. 44 din <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i>, hotărârile Guvernului se adoptă pentru exercitarea atribuțiilor constituționale și celor ce decurg din <i>Legea cu privire la Guvern</i>, precum și pentru organizarea executării legilor. Astfel, din clauza de adoptare se va exclude referința la art. 5 din <i>Legea culturii nr. 413/1999</i>, or, acesta nu constituie temei legal pentru adoptarea acestei hotărâri. Totodată, se recomandă, completarea cu art. 6 lit. h) din <i>Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern</i>, care stabilește atribuția Guvernului de a aproba documente de politici.</p>	<p>Se acceptă. Clauza de adoptare a proiectului hotărârii a fost ajustată conform recomandării.</p>
	<p>La proiectul Programului: La pct. 1 și în continuarea textului, se recomandă a se revedea expresia „abordare holistică”, deoarece cuvântul „holistic” este utilizat eronat și nu corespunde sensului urmărit. În conformitate cu art. 54 din <i>Legea nr. 100/2017</i> conținutul proiectului se expune într-un limbaj simplu, clar și concis, pentru a se exclude orice echivoc, iar terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, totodată evitându-se folosirea regionalismelor, a cuvintelor și expresiilor nefuncționale, idiomatice, care nu sunt utilizate sau cu sens ambiguu (a se vedea inclusiv termenul „scalarea” la acțiunea</p>	<p>Se acceptă. În urma ajustării proiectului la, conținutul proiectului a fost revăzut sub aspectul limbajului utilizat, inclusiv a terminologiei.</p>

3.2.4).	
La pct. 3 va ține cont că exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea lor în text, la prima folosire (a se vedea art. 54 alin. (1) lit. 1) din Legea nr. 100/2017).	Se acceptă. Proiectul a fost ajustat conform recomandării.
Pct. 13-17 se vor indica în calitate de subpuncte a pct. 12.	Se acceptă. Proiectul a fost ajustat conform recomandării.
Figurile 1-3 se vor completa cu abrevierea „nr.” și temei cadru în conținutul proiectului.	Se acceptă. Proiectul a fost ajustat conform recomandării.
<p>La Capitolul IV remarcăm oportunitatea revizuirii obiectivelor specifice în sensul oferirii unor direcții clare care ulterior vor facilita stabilirea acțiunilor și reflectarea rezultatelor preconizate specifice în urma implementării acțiunilor în Planul de acțiuni a Programului.</p> <p>Astfel, obiectivele specifice urmează a fi reformulate pentru a fi SMART. SMART este un acronim al caracteristicilor considerate esențiale pentru corecta formulare a unui obiectiv. Aceste caracteristici sunt următoarele: S – specific; M – măsurabil; A – accesibil; R – relevant; T – încadrat în limite de timp.</p> <p>Un obiectiv specific urmează să fie foarte clar exprimat și să nu lase loc de îndoieli. Un obiectiv specific diferă, în primul rând, de unul general. El vizează rezultate concrete, iar nu rezultate în general.</p> <p>Măsurabil – înseamnă că un obiectiv poate fi cuantificat, fie cantitativ, fie calitativ. Un obiectiv măsurabil este cel care permite stabilirea cu exactitate a faptului că a fost atins ori nu sau în ce măsură a fost atins. De asemenea, un obiectiv măsurabil permite monitorizarea progresului atingerii lui.</p> <p>Accesibil – înseamnă că un obiectiv poate fi într-adevăr atins cu capacitatea și resursele disponibile.</p> <p>Relevant – înseamnă că realizarea obiectivului contribuie la impactul vizat de documentul de politici. Realizarea unui</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Obiectivele specifice au fost stabilite în concordanță cu Obiectivele generale, respectându-se principiul SMART. Luând în considerare Metodologia aprobată de Cancelaria de Stat, precum și în scopul facilitării stabilirii acțiunilor și reflectarea rezultatelor preconizate specifice, în cadrul Capitolului 4. Obiective specifice, acolo unde nu a fost posibilă formularea SMART a obiectivelor, obiectivele specifice stabilite au fost însoțite de indicatori de rezultat specifici și măsurabili (a se vedea Tabelul nr. 1).</p>

<p>obiectiv trebuie să contribuie în mod esențial la atingerea unui obiectiv mai mare, mai general. Relevanța obiectivului se evaluează în raport cu acest obiectiv mai general. În acest sens, el trebuie să vizeze un anumit impact.</p> <p>Încadrat în limite de timp – înseamnă că obiectivul conține și data până la care este prevăzut a se realiza.</p> <p>Totodată, la formularea obiectivelor remarcăm că, potrivit pct. 11 sbp. 4) din <i>Regulamentul cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice</i>, aprobat prin <i>Hotărârea Guvernului nr. 386/2020</i>, obiectivele specifice reprezintă rezultatele preconizate specifice și măsurabile derivate din obiectivele generale ale programului.</p>	
<p>La Capitolul VIII „Autorități și instituții responsabile” atragem atenția că, autoritățile administrației publice locale nu pot fi stabilite ca entități responsabile de realizarea acțiunilor specificate în conținutul proiectului. Potrivit art. 109 din <i>Constituție</i> și art. 3 din <i>Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală</i>, autoritățile administrației publice locale beneficiază de autonomie decizională, organizațională, gestionară și financiară. În acest sens, colectivitățile locale pot coopera în exercițiul sarcinilor doar în cadrul legii. Adițional, remarcăm necesitatea revizuirii instituțiilor responsabile de realizarea acțiunilor din plan în contextul în care entitățile care nu se află în subordinea Guvernului nu pot fi obligate de Guvern să execute anumite sarcini. Din acest considerent, acestea vor fi menținute în Plan, doar dacă nu vor fi direct responsabile de acțiunile din plan, ci în colaborare cu ele se vor atinge rezultatele scontate.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>În coloana nr. 4 al Planului de Acțiuni al Programului (<i>Autorități/instituții responsabile</i>), autoritățile APL nu figurează ca autorități responsabile nemijlocit de implementarea Programului, acestea regăsindu-se în coloana nr. 5 <i>Partenerii de cooperare</i> (a se vedea pozițiile de la acțiunile 1.5.4.; 2.2.1.; 3.1.1.;3.1.2.;3.1.3.).</p>
<p>La proiectul Planului de acțiuni:</p> <p>La acțiunea 1.1.1., în virtutea caracterului obligatoriu al actelor normative, cuvintele „în vigoare” sunt inutile și urmează a fi excluse.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Planul a fost ajustat conform recomandării.</p>
<p>La acțiunile 1.3.4, 1.3.5, 2.2.5 cuvintele „Amendarea” „Actualizarea” se vor substitui cu cuvântul „Modificarea”, iar</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Planul a fost ajustat conform recomandării.</p>

	cuvîntul „afere” se va substitui cu cuvîntul „conexe”, conform uzanțelor.	
	La acțiunea 2.2.3 cuvintele „Modificarea formei de organizare” se vor substitui cu cuvintele „Schimbarea formei juridice de organizare”, în conformitate cu prevederile <i>Codului civil</i> (art. 222).	Se acceptă. Planul a fost ajustat conform recomandării.
	Semnalăm că, proiectul include un șir de noțiuni și expresii din limba engleză, care necesită a fi revăzute prin prisma art. 54 din <i>Legea nr. 100/2017</i> , potrivit căruia, în proiectul actului normativ se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire. În cazul în care se impune folosirea unor termeni și expresii din alte limbi, se indică, după caz, corespondentul acestora în limba română, se utilizează, pe cît este posibil, noțiuni monosemantice, în conformitate cu terminologia juridică. Dacă un termen este polisemantic, sensul în care este folosit trebuie să decurgă cu claritate din text (acțiunea 3.2.4).	Se acceptă. În urma ajustării proiectului la obiecțiile și propunerile (recomandările) emise în cadrul consultărilor publice, conținutul proiectului a fost revăzut sub aspectul limbajului utilizat, inclusiv a terminologiei.
	Numerotarea elementelor structurale se va efectua conform art. 51 din <i>Legea nr. 100/2017</i> . Astfel, punctele se divid în subpuncte și în alineate. Subpunctele se numerotează cu cifre arabe și o paranteză și pot avea diviziuni numerotate cu litere latine și o paranteză, fără utilizarea semnelor grafice (a se vedea: pct. 58, 62, 75).	Se acceptă. Proiectul a fost ajustat conform recomandării.
Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene nr. DI/3/041-7993 din 12 iulie 2023	Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene a examinat proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Programului Național de Dezvoltare a Industriilor Creative 2023-2027 „Moldova Creativă” (număr unic 535/MC/2023) și, în limita competențelor funcționale, comunică lipsa de obiecții și propuneri.	-
Ministerul Educației și Cercetării nr. 07-	În Planul de acțiuni pentru implementarea Programului Național de Dezvoltare a Industriilor Creative 2023-2027 „Moldova Creativă”, în Obiectivul General II, Obiectiv Specific 2.1. se recomandă:	Se acceptă. Planul a fost ajustat conform recomandării.

09/3136 din 12 iulie 2023	La acțiunea 2.1.1. sintagma „ <i>Ministerul Educației și Cercetării</i> ” din rubrica <i>Autorități/instituții publice responsabile</i> să treacă în rubrica <i>Parteneri de cooperare</i> . Rubrica <i>Parteneri de cooperare</i> să se completeze cu sintagma <i>Autorități publice locale de nivelul I și II</i> .	
	Acțiunea 2.1.2. se propune să fie redactată și să coreleze cu indicatorii propuși. Nu este clar în care instituții de învățământ se propun desfășurarea campaniile de ghidare în carieră;	Se acceptă. Acțiunea 2.1.2. a fost ajustată după cum urmează: sintagma „ <i>instituții liceale</i> ” a fost substituită cu sintagma „ <i>instituții publice de învățământ secundar (liceal)</i> ”. Ajustări similare au fost operate și în coloana <i>Parteneri de cooperare</i> .
	La acțiunile 2.1.3., 2.1.4 și 2.1.5. sintagma „ <i>Ministerul Educației și Cercetării</i> ” din rubrica <i>Autorități/instituții publice responsabile</i> să treacă în rubrica <i>Parteneri de cooperare</i> , conform Hotărârii de Guvern nr. 146/2021 <i>cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Educației și Cercetării și modificările ulterioare</i> .	Se acceptă. Planul a fost ajustat conform recomandării.
Cancelaria de Stat nr. 21-69- 7494 din 14 iulie 2023	La Capitolul VI. Costuri, se reiterează necesitatea corelării cu programele/subprogramele bugetare în conformitate cu prevederile Cadrului Bugetar pe Termen Mediu (CBTM) pentru anii 2024-2026, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 408/2023. În acest context, se va indica expres programul/subprogramul bugetar și resursele financiare prevăzute în CBTM 2024-2026, necesare pentru implementarea Programului.	Se acceptă. La punctul 85 al Programului se indică expres subprogramul bugetar din cadrul CBTM 2024-2026 și resursele bugetare necesare pentru implementarea Programului.
	În Planul de acțiuni, considerăm necesar de a efectua costificarea tuturor acțiunilor planificate și indicarea surselor de finanțare pentru a estima costul total de implementare a Programului.	Nu se acceptă. Recomandarea dată a fost realizată, iar rezultatul acesteia se regăsește în punctele 84, 86 și 87 ale programului. Subsecvent, în Planul de acțiuni sunt reflectate costurile pentru realizarea fiecărei acțiuni în parte.
	Suplimentar, conform prevederilor art.30 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, în nota informativă se includ doar compartimentele, etapele cărora la elaborarea proiectului au fost realizate. Astfel, în nota informativă se vor exclude compartimentele 8, 9, 10 și 11.	Se acceptă. Nota informativă a fost ajustată conform recomandării.
Ministerul Finanțelor	La proiectul hotărârii Potrivit Legii 100/2017 cu privire la actele normative, în act	Se acceptă. Proiectul hotărârii a fost ajustat conform recomandării.

<p>nr. 05-17/189/1078 din 18.07.2023</p>	<p>trebuie să fie stipulat momentul intrării în vigoare al actului normativ. Astfel, se propune includerea unui punct suplimentar în hotărâre în acest sens.</p> <p>Concomitent se menționează că, potrivit art. 36 alin. (2) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern, hotărârile se contrasemnează de miniștrii care au obligația punerii în aplicare a acestora și/sau responsabili de domeniile de activitate care intră parțial sau integral în obiectul de reglementare al actului contrasemnat. Astfel, clauza de contrasemnare necesită a fi revizuită prin excluderea din lista contrasemnatarilor a Ministrului Finanțelor.</p>	
	<p>La proiectul Programului În Capitolul IV Obiective specifice, La pct. 74, din Obiectivul general I., Indicatorul de rezultat al politicii publice (outcome) „Ponderea rezidenților createch în Moldova Innovation Technology Park din numărul total de rezidenți beneficiari a facilităților impozitului unic de 7%”, se va exclude. Este de menționat că, obiectivele politicii fiscale și vamale pe termen mediu, ca parte componentă a Cadrelui Bugetar pe Termen Mediu, sunt bazate pe un sistem de impozitare echitabilă și pe principii generale de impozitare, fără extinderea facilităților fiscale. Concomitent, acestea urmăresc asigurarea susținerii din partea statului prin alte mecanisme, dat fiind faptul că experiența țărilor din cadrul Uniunii Europene atestă că scutirile și reducerile de la plata taxelor și impozitelor, sunt de regulă, mai nocive pentru economia de piață decât cele sub forma cheltuielilor bugetare (subvenții, subsidii). La pct.75 se propun următoarele modificări: - la compartimentul <i>Cinematografie și audiovizual</i>, subpunctul 2, textul „iar alte stimulente precum o cotă fixă a impozitelor (7%) pentru toate domeniile producției de film (nu doar pentru post-producție, care este în prezent eligibilă) vor fi, de asemenea, introduse”, se va exclude, în contextul în care extinderea spectrului de activități creează premise pentru nerespectarea principiului echității fiscale prevăzute la art.6</p>	<p>Nu se acceptă. Legea 77/2016 cu privire la parcurile pentru tehnologia informației se răsfrânge doar asupra unui spectru redus de activități – cele de postproducție. Obiectivul propus, este de a introduce această cotă de 7%, prin reglementări specifice, și pentru alte activități din cinematografie/industrie creativă. În acest sens, Programul propune, iar Planul detaliază necesitatea modificării Legii 77/2016 în vederea remedierii acestei situații. Argumentele aferente acestei necesități sunt descrise în Program la punctul 75, subpct. 3), lit. b).</p>

<p>alin.(8) lit.c) din Codul fiscal nr.1163/1997 și condiționează riscuri de migrare a altor activități economice din regimul general de impozitare în regimul fiscal aplicat rezidenților parcurilor pentru tehnologia informației.</p> <p>Astfel, se consideră inoportună completarea genurilor de activitate eligibile pentru rezidenții parcului pentru tehnologia informației, cu activitatea de producție cinematografică, video și de programe de televiziune (59.11 CAEM), deoarece acest gen de activitate nu corespunde scopului Legii nr.77/2016 stabilit la art.1 din aceasta.</p>	
<p>- la compartimentul Literatură și edituri, subpct.7, textul „(ex. stimulente fiscale pentru investițiile în literatură sau pentru achiziționarea de cărți fizice ori electronice)” se va exclude, întrucât potrivit art.103 alin.(1) pct.20) din Codul fiscal, producția de carte și publicațiile periodice (cu excepția celor cu caracter publicitar și erotic) de la pozițiile tarifare 4901, 4902, 490300000, 490400000 și 4905, producția de carte electronică și/sau audio și publicațiile periodice electronice și/sau audio (cu excepția celor cu caracter publicitar și erotic), precum și serviciile de editare, serviciile privind dreptul de autor și drepturile conexe utilizate în acest scop, cu excepția celor cu caracterul menționat, se scutesc de TVA fără drept de deducere.</p>	<p>Se acceptă. Proiectul a fost ajustat conform recomandării.</p>
<p>La pct. 78. în tabelul Axa verticală a Programului, se propun unele modificări, după cum urmează: - denumirea coloanei „Sectoarele creative” de substituit cu denumirea „Domeniile creative”;</p>	<p>Se acceptă. Proiectul a fost ajustat conform recomandării. Pe tot parcursul proiectului a fost ajustată utilizarea corespunzătoare a domeniilor, sectoarelor și subsectoarelor (ex. domeniul culturii, sectorul industriilor creative, sub sectorul publicitate).</p>
<p>- la compartimentul Film:</p> <p>o în coloana Termen scurt (1-2 ani) se solicită excluderea sintagmei „reduceri ale impozitelor” din acțiunea „Intensificarea procesului de dezvoltare a infrastructurii pentru a consolida rolul Republicii Moldova drept centru de producție, post-producție și coproducție a filmelor, cu un Fond pentru filme flexibil și un</p>	<p>Se acceptă. Proiectul a fost ajustat conform recomandării. Referitor la acțiunea ce vizează CNC, proiectul a fost ajustat conform recomandării.</p>

<p>cadru legal flexibil, care oferă stimulente pentru investițiile străine (ex. reduceri ale impozitelor și o schemă de producție comună) și facilitează accesul la resurse și capital (inclusiv reglementări privind procedurile de filmare cu utilizarea proprietăților de stat, obținerea permisiunii de filmare în Moldova pentru cetățenii străini etc.)”, iar textul „subvenționarea concurenței internaționale” de substituit cu textul „susținerea concurenței la nivel internațional”;</p> <p>o în coloana Termen lung (5-6 ani) se propune:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ consultarea opiniei Ministerului Educației și Cercetării privind includerea unei noi infrastructuri, și anume, Academiei de film, prin prisma necesităților în domeniul educației și resurselor bugetare disponibile; ▪ revizuirea acțiunii ce ține de stabilirea unui nou Centrul National de Film, întrucât în domeniul Cinematografiei deja activează Instituția Publică cu statut național „Centrul Național al Cinematografiei”; 	
<p>- la compartimentul <i>Literatura, cărțile și publicațiile</i>, în coloana <i>Termen mediu (3-4 ani)</i>, textul „Acordarea de granturi de călătorie și burse pentru participarea la târgurile” de substituit cu textul „Stimularea participării la târgurile”;</p>	<p>Se acceptă. Proiectul a fost ajustat conform recomandării.</p>
<p>- la compartimentul <i>Artele vizuale</i>, în coloana <i>Termen mediu (3-4 ani)</i>, urmează a fi exclus cuvântului „fiscale” din acțiunea „Ofertarea de stimulente fiscale pentru dezvoltatorii imobiliari ca aceștia să aloce spații pentru artele publice (cu un procentaj desemnat al patronajului artei locale) și expoziții/ utilizare pentru muzeu pentru a determina un acces mai larg la arte și un context privat”. Se reiterează că, obiectivele politicii fiscale și vamale pe termen mediu, ca parte componentă a Cadrului Bugetar pe Termen Mediu, sunt bazate pe un sistem de impozitare echitabilă și pe principii generale de impozitare, fără extinderea facilităților fiscale. Concomitent, acestea urmăresc asigurarea susținerii din partea statului prin alte mecanisme, dat fiind faptul că experiența țărilor din cadrul Uniunii Europene atestă că scutirile și reducerile de la plata taxelor și impozitelor,</p>	<p>Se acceptă. Proiectul a fost redactat conform recomandării, pentru a reflecta corect semnificația acțiunii.</p>

<p>sunt de regulă, mai nocive pentru economia de piață decât cele sub forma cheltuielilor bugetare (subvenții, subsidii).</p>	
<p>- la compartimentul <i>Muzica</i>, în coloana <i>Termen lung (5-6 ani)</i>, propunerea privind crearea unei Case a muzicii urmează a fi revizuită în contextul unui cadru instituțional supradimensionat al instituțiilor culturale, inclusiv prin prisma atribuțiilor care pot fi îndeplinite de instituțiile culturale existente;</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Acțiunea dată face parte din viziunea pe termen lung și este bazată pe evidențele actuale. În urma implementării Programului, conform mecanismului de raportare, monitorizare și evaluare a impactului, precum și realizarea unor acțiuni de colectare a evidențelor noi, se va reevalua necesitatea transpunerii acestei viziuni în acțiuni concrete.</p>
<p>- la compartimentul <i>Tehnologia creativă</i>:</p> <p>o în coloana <i>Termen mediu (3-4 ani)</i>, textul „sectorul finanțat public” de substituit cu textul „din domeniul public”;</p> <p>o la coloana <i>Termen lung (5-6 ani)</i>, propunerea ce ține de stabilirea unui centru de excelență în inovare digitală drept instituție pentru cercetare-dezvoltare urmează a fi revizuită, deoarece implementarea politicilor în domeniul cercetării, elaborate de Ministerul Educației și Cercetării, ține de competența Agenției Naționale pentru Cercetare și Dezvoltare. Mai mult ca atât, crearea unor instituții publice adiționale în condițiile unui cadru instituțional extrem de supradimensionat se consideră neargumentată;</p> <p>o textul „reforma sectorului universitar” de substituit cu textul „reforma în învățământul superior”.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>A fost substituită, conform recomandărilor, sintagma „sectorul finanțat public” cu sintagma „din domeniul public”.</p> <p>Referitor la acțiunea de stabilire a unui centru de excelență în inovare digitală – aceasta face parte din viziunea pe termen lung și este bazată pe evidențele actuale. În urma implementării Programului, conform mecanismului de raportare, monitorizare și evaluare a impactului, precum și realizarea unor acțiuni de colectare a evidențelor noi, se va reevalua necesitatea transpunerii acestei viziuni în acțiuni concrete.</p> <p>Evidențiem că abordarea utilizată în Program aferent stabilirii acestui centru este una transdisciplinară și vizează atât domeniile cercetării și inovării, cât și cel al culturii.</p> <p>Totodată, remarcăm că conform art. 61 lit. a) din Codul cu privire la știință și inovare 259/2004, Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare implementează politica statului conform planurilor de acțiuni aprobate de Guvern în vederea implementării Programului național și a strategiilor sectoriale. Programul se încadrează în spectrul actelor normative menționate.</p>
<p>În Capitolul V Impactul Programului, La pct.82, Tabelul 2, Obiectivul general II, denumirea „Ministerul Finanțelor” de exclus din coloana <i>Sursa</i>, întrucât Ministerul Educației și Cercetării este organul central de specialitate al administrației publice, care asigură realizarea politicii guvernamentale în domeniul educației.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Proiectul a fost ajustat conform recomandării.</p>
<p>În Capitolul VI Costuri, întrucât autorii indică costuri impunătoare de implementare a Programului, care necesită</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>În punctul 86 se specifică proveniența resurselor atrase pentru realizarea</p>

<p>alocarea de resurse din bugetul de stat precum și alte surse, se consideră necesar de enumerat concret care ar fi oportunitățile de finanțare „din alte surse” precum și de indicat faptul că implementarea acțiunilor se va realiza în dependență de disponibilitățile resurselor bugetare, în limita alocațiilor aprobate în acest scop în bugetele autorităților responsabile.</p>	<p>Programului „din alte surse”. Acestea sunt detaliate pentru fiecare acțiune în cadrul Planului de acțiuni, conform HG 386/2020.</p>
<p>La pct.84 cuvântul „surse” și la pct.85 cuvântul „Fondurile” de substituit cu cuvântul „resursele”.</p>	<p>Se acceptă. Proiectul a fost ajustat conform recomandării.</p>
<p>În Capitolul VII Riscuri de implementare, se va revizui măsura de diminuare/înlăturare a riscului <i>Accesul limitat al antreprenorilor creativi la finanțare</i>, prin excluderea cuvântului „fiscal” din textul „Extinderea sprijinului și suportului fiscal pentru mediul antreprenorial creativ”.</p>	<p>Se acceptă. Proiectul a fost ajustat conform recomandării.</p>
<p>În Capitolul VIII Autorități și instituții responsabile, La pct.92 sintagma „autorități” de substituit cu sintagma „autorități/instituții”, iar denumirea „Ministerul Finanțelor” de exclus, deoarece <i>Planul de acțiuni pentru implementarea Programului</i> nu conține activități ce țin de responsabilitatea Ministerului Finanțelor.</p>	<p>Se acceptă parțial. Au fost ajustate punctele 91-93 ale Programului. Deși Ministerul Finanțelor, în cadrul Planului de acțiuni nu este responsabil de bază pentru realizarea acțiunilor, având în vedere competențele conferite de lege și importanța acestei entități pentru procesul de planificare bugetară considerăm oportun menținerea acestuia în Capitolul VIII.</p>
<p>La proiectul Planului de acțiuni Conform prevederilor pct.12 din Regulamentul cu privire la planificarea, elaborarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.386/2020, Planul de acțiuni (în continuare – Plan) urmează să reflecte costurile necesare pentru implementarea fiecărei acțiuni <i>separat pe ani de implementare</i> și <i>sursa de finanțare</i>, care vor fi estimate de către autoritatea/instituția publică responsabilă de realizarea acțiunilor planificate. Sursa de finanțare va indica resursele bugetare în limita sectorială de cheltuieli și resursele disponibile din partea partenerilor de dezvoltare. Prin urmare, nu este clar dacă costurile incluse în <i>coloana 7 „Surse bugetare”</i> reprezintă costuri ce urmează a fi alocate suplimentar din bugetul de stat sau se încadrează în limita</p>	<p>Se acceptă parțial. Detalierea estimărilor costurilor de implementare a Programului, separat pe ani și sursa de finanțare este indicată în punctul 87 al Programului. Totodată, la punctul 85 al Programului este indicată sursa nemijlocită de finanțare în Cadrul Bugetar pe Termen Mediu 2024-2026, cu mențiunile de rigoare. Denumirea coloanei 7 <i>Surse bugetare</i> a fost substituită cu sintagma <i>Resurse bugetare</i>.</p>

	<p>alocațiilor bugetare aprobate pentru scopurile menționate. Prin urmare, la coloana respectivă, acțiunile, ce vor fi acoperite din resurse bugetare se vor completa, inclusiv cu sintagma „în limita bugetului aprobat”, cu indicarea autorității/instituții responsabile de implementarea a acestora.</p> <p>Totodată, denumirea coloanei 7 „<i>Surse bugetare</i>” de substituit cu denumirea „<i>Resurse bugetare</i>”.</p>	
	<p>La acțiunea 1.1.2. „<i>Identificarea unui mecanism instituțional pentru implementarea politicilor în domeniul industriilor creative prin crearea unei instituții publice dedicate si/sau alocarea atribuțiilor unor instituții existente publice si/sau necomerciale</i>”, se propune de revizuit denumirea și costurile de implementare, întrucât crearea unor instituții publice adiționale în condițiile unui cadru instituțional extrem de supradimensionat se consideră neargumentată.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Denumirea acțiunii a fost ajustată după cum urmează „Identificarea unui mecanism instituțional pentru implementarea politicilor în sectorul industriilor creative prin stabilirea sarcinilor și atribuțiilor unor Instituții publice existente și/sau necomerciale”.</p> <p>În contextul excluderii sintagmei „crearea unei instituții publice dedicate” din textul acțiunii 1.1.2., considerăm inoportună ajustarea costurilor de implementarea a acțiunii menționate.</p>
	<p>La acțiunile 1.2.2., 1.3.2., 1.3.3. și 1.4.3. denumirea „Agenția de Protecție a Proprietății Intelectuale” de substituit cu denumirea „Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală”. Propunerea respectivă urmează a respectată pe tot parcursul proiectului Planului.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Planul a fost ajustat conform recomandării.</p>
	<p>La acțiunea 1.3.6. „<i>Implementarea Programului Național „Voucher Cultural” cu evaluarea anuală a impactului și perfecționarea mecanismului de program</i>”, costurile de implementare, în sumă de 40 400,0 mii lei, se propun a fi revizuite, întrucât pentru implementarea Programului Național Voucher Cultural în Cadrul bugetar pe termen mediu pentru anii 2024-2026 (în continuare – CBTM), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.408/2023, sunt prevăzute mijloace financiare în volum de 15.000,0 mii lei.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Acțiunile indicate în Plan, privind dezvoltarea sectorului creativ, constituie prerogativa Ministerului Culturii. Prin Program se urmărește extinderea rezultatelor pozitive ale Programului Voucher Cultural, în urma unei analize riguroase cost/beneficiu.</p> <p>În vederea asigurării continuității programului Voucher Cultural se va menține încadrarea anuală a acestuia în CBTM. Totodată, volumul surselor bugetare nu vizează exclusiv implementarea Programului Voucher Cultural, care corespund cuantumului menționat și inclus în CBTM, dar includ și oportunitatea extinderii mecanismului de implementare a programului, precum și campania națională de informare, urmărind ca finalitate creșterea beneficiarilor.</p>
	<p>Costurile de implementare a acțiunii 2.1.3. ce ține de alocarea mijloacelor financiare din bugetul de stat, în sumă de 30 000,0</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Acțiunea dată face parte din viziunea pe termen lung și este bazată pe</p>

<p>mii lei, pentru noile programe de licență și dotarea laboratoarelor specializate se propun a fi revizuite, întrucât reprezintă o povară semnificativă asupra bugetului public național. Mai mult ca atât, se atenționează că, în bugetul Ministerului Educației și Cercetării nu sunt prevăzute astfel de alocații bugetare nici în anul curent, nici pe termen mediu.</p>	<p>evidențele actuale. Evidențiem că această acțiune urmează să se realizeze în Trim. IV al anului 2027. Astfel, planificarea alocațiilor bugetare nu poate fi prevăzută în anul curent, precum și în CBTM pentru anii 2024-2026. Resursele bugetare urmează a fi planificate și propuse în cadrul CBTM-ului următor, în conformitate cu prevederile cadrului normativ aferent planificării bugetare.</p>
<p>Prevederile acțiunii 2.1.6. țin mai mult de competența Ministerului Educației și Cercetării, dar nu a Ministerului Culturii.</p>	<p>Se acceptă parțial. La acțiunea 2.1.6. Ministerul Educației și Cercetării a fost inclus în calitate de <i>Partener de cooperare</i>, Ministerul Culturii rămânând a fi instituția coordonatoare responsabilă.</p>
<p>Acțiunea 2.2.1., ce ține de identificarea și alocarea proprietăților publice neutilizate pentru dezvoltarea a 2 hub-uri creative, în sumă de 10 000,0 mii lei, reprezintă o povară semnificativă asupra bugetului public național și urmează a fi revizuită.</p>	<p>Nu se acceptă. Acțiunea dată face parte din viziunea pe termen lung și este bazată pe evidențele actuale. Evidențiem că această acțiune urmează să se realizeze în Trim. IV al anului 2027. Astfel, planificarea alocațiilor bugetare nu poate fi prevăzută în anul curent, precum și în CBTM pentru anii 2024-2026. Resursele bugetare urmează a fi planificate și propuse în CBTM-ului următor, în conformitate cu prevederile cadrului normativ aferent planificării bugetare.. Or, această ipotetică „povară” asupra bugetului public național nu există la moment, iar stabilirea acțiunii în cauză, conform HG 386/2020, reprezintă detalierea și concretizarea acțiunilor ce urmează a fi realizate într-un domeniu sau subdomeniu de activitate.</p>
<p>Acțiunea 2.2.4., ce ține de modernizarea infrastructurii creative, în sumă de 20 000,0 mii lei, dintre care 10 000,0 mii lei din bugetul de stat, reprezintă o povară semnificativă asupra bugetului public național și urmează a fi revizuită. Mai mult ca atât, în CBTM pentru anii 2024- 2026, nu sunt prevăzute mijloace financiare pentru implementarea acțiunii date. Totodată, în denumirea acțiunii sintagma „fonduri publice” de substituit cu sintagma „resurse externe”.</p>	<p>Se acceptă parțial. Termenul de realizare a acțiunii 2.2.4. a fost modificat (Trim. II 2027), or, această ipotetică „povară” asupra bugetului public național nu există la moment, iar acoperirea financiară a implementării acțiunii 2.2.4. va fi inclusă în CBTM-ului următor.</p>
<p>La acțiunea 3.2.4., ce ține de implementarea Programului Muzele Viitorului, termen de realizare „Trim. I 2023” urmează a fi revizuit, întrucât în bugetul Ministerului Culturii pentru anul</p>	<p>Se acceptă. Planul a fost ajustat conform recomandării.</p>

	2023 nu sunt prevăzute mijloace financiare pentru acest scop.	
	<p>La Nota informativă Conform prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, la compartimentul 5 „Fundamentare financiar-economică” se descrie impactul economico-financiar, cu indicarea cheltuielilor (bugetare și nebugetare) necesare pentru implementarea prevederilor noului act normativ și, după caz, a veniturilor generate de noile reglementări, cerințe care nu au fost respectate de către autori în Nota informativă la proiect. Se consideră necesar de inclus descrierea impactului, cu argumentarea calculului estimative, în baza cărora au fost stabilite costurile incluse în Capitolul VI și în Planul de acțiuni.</p>	<p>Se acceptă. Nota informativă a fost ajustată conform recomandărilor.</p>
	<p>Totodată, potrivit prevederilor pct.86 din proiectul Programului costurile de implementare a acestuia din resursele bugetare se estimează în volum de 138 250,0 mii lei. În același timp, la compartimentul 5 „Fundamentare financiar-economică” pentru implementarea Programului menționat, în perioada anilor 2024-2026, sunt indicate numai costuri pentru sectorul „Cultură” în volum de 18,0 mil. lei. Prin urmare, se propune aducerea în concordanță a costurilor indicate în Nota informativă, cu indicarea expresă a sectoarelor implicate, precum și indicarea expresă a surselor de finanțare a cheltuielilor necesare pentru punerea în aplicare a proiectului de act normativ. Suplimentar, urmează a se specifica că autoritățile responsabile de implementare vor asigura planificarea resurselor bugetare necesare în conformitate cu legislația în domeniul finanțelor publice.</p>	<p>Se acceptă. Nota informativă a fost adusă în concordanță cu prevederile Proiectului.</p>
<p>Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării nr. 03-2187 din 24.07.2023</p>	<p>La Planul de acțiuni pentru implementarea Programului: La acțiunea nr. 1.2.1 - propunem modificarea termenului de realizare din „Trim. I, 2024 - Trim.III, 2027” în „Trim. I, 2026 - Trim. III, 2027” reieșind din Decizia Comitetului de asociere UE-Republica Moldova reunit în configurație comerț, care a avut loc la 29.11.2022, armonizarea cadrului normativ al RM cu cel al UE, în special ce ține de Piața Unică digitală din cadrul</p>	<p>Se acceptă. Planul a fost ajustat conform recomandării.</p>

	<p>UE (Anexa XXVIII-B), va fi pusă în aplicare în termen de 3 ani de la data intrării în vigoare a Deciziei.</p> <p>Suplimentar la acțiunea respectivă, la compartimentul „Parteneri” solicităm includerea Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene și Ministerului Finanțelor.</p>	
	<p>Acțiunea 1.3.1 – considerăm necesar excluderea acesteia, dat fiind faptul că domeniile de activitate creative nu fac obiectul de reglementare a <i>Legii nr.77/2016 cu privire la parcurile pentru tehnologia informației</i>, al cărei scop este crearea premiselor necesare pentru dezvoltarea industriei tehnologiei informației.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Legea 77/2016 cu privire la parcurile pentru tehnologia informației se răsfrânge doar asupra unui spectru redus de activități – cele de postproducție. Obiectivul propus, este de a introduce această cotă de 7%, prin reglementări specifice, și pentru alte activități din cinematografie/industrie creativă.</p> <p>În acest sens, Programul propune, iar Planul detaliază necesitatea modificării Legii 77/2016 în vederea remedierii acestei situații. Argumentele aferente acestei necesități sunt descrise în Program la punctul 75, subpct. 3), lit. b).</p>
	<p>Cu referire la încurajarea aplicării impozitului unic de 7% pentru domeniile de activitate creative, menționăm că propunerea respectivă ține de competența Ministerului Finanțelor.</p> <p>Subsecvent, asigurarea unui regim de facilități specifice parcurilor creative, se va revedea în cadrul actualizării <i>Legii nr.182/2010 cu privire la parcurile industriale</i> prin instituirea parcurilor specializate, care va asigura crearea unei bazei normative pentru parcurile creative.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>A se vedea argumentarea expusă supra la recomandările Ministerului Finanțelor.</p>
	<p>La acțiunea 2.3.4 - de inclus la compartimentul „Parteneri de cooperare” și IP Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Planul a fost ajustat conform recomandării.</p>
	<p>La acțiunea nr. 3.3.1 - Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării urmează a fi exclus de la compartimentul „Autoritățile responsabile”, dat fiind faptul că acțiunea respectivă nu ține de competența ministerului, or procedura de „certificarea internațională” nu se va confunda cu „evaluarea conformității”, în sensul Legii nr.235/2011 privind activitățile de acreditare și evaluare a conformității.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Planul a fost ajustat conform recomandării.</p> <p>Acțiunea dată are drept obiectiv alinierea la rigorile și bunele practici internaționale utilizate în industria modei.</p>

	Obiecție valabilă și în partea ce ține de „ standardele sustenabile ”, care nu cad sub incidența Legii nr.20/2016 privind standardizarea națională.	
	La acțiunea 3.3.2 – reieșind din specificul acțiunii, Ministerul Culturii urmează a fi inclus la compartimentul „ <i>Autorități responsabile</i> ”, iar Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării urmează a fi transferat la compartimentul „ <i>Parteneri de cooperare</i> ”. Suplimentar, cu titlu de recomandare, la compartimentul „ <i>Parteneri de cooperare</i> ” de inclus și Ministerul Mediului.	Se acceptă. Planul a fost ajustat conform recomandării.
	Obiecție de ordin tehnic, pe tot parcursul textului proiectului, denumirea Parcului pentru tehnologia informației „Moldova IT Park” urmează a fi conformată la denumirea utilizată în Hotărârea Guvernului nr. 1144/2017.	Se acceptă. Proiectul a fost ajustat conform recomandării.
	Cu titlu de recomandare, considerăm oportun avizarea Programului respectiv și de către Agenția de Investiții, reieșind din acțiunile atribuite acestuia în Planul de acțiuni pentru implementarea Programului.	Se acceptă. În a doua etapă de avizare Agenția de Investiții va fi inclusă în lista autorităților responsabile de emiterea avizului pe marginea Programului.
AO Coaliția Sectorului Cultural Independent din RM (Nr. 16 din 17.07.2023)	1. Proiectul nu respectă prevederile Legii Nr. 100 din 2017 cu privire la actele normative în privința cerințelor de bază față de structura și conținutul actului normativ. Or, conform art. 6 lit. d ” hotărârile și ordonanțele Guvernului” cad sub incidența acestei legi, iar acest proiect de Hotărâre reprezintă un act normativ.	Nu se acceptă. Elementele structurale ale Programului au fost elaborate în strictă conformitate cu Hotărârii Guvernului nr. 386/2020 cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice, și Legii nr. 100/2017 cu privire la acte normative. Astfel, dispozițiile Programului au fost numerotate în corespundere cu prevederile art. 52 din Legea nr. 100/2017, respectându-se, în același timp, gruparea elementelor structurale conform art. 53 a Legii invocate.
	Art. 41 al Legii Nr. 100 din 2017 cu privire la actele normative enumeră elementele constitutive ale unui act normativ și stipulează, la lit. d, necesitatea unor dispoziții generale ale actului normativ. Art. 45, lit. c, stipulează conținutul dispozițiilor generale ale actului normativ și prevede că acesta trebuie să explice termeni (noțiuni) și să definească conceptele cu care operează. Or, Proiectul propus spre consultare nu conține	Se acceptă parțial. Conform prevederilor HG 386/2020, pct. 10, Programul se constituie din partea descriptivă și partea operațională (planul de acțiuni). Potrivit pct. 11 al HG 386/2020, partea descriptivă a programului are următoarea structură: 1) introducere; 2) analiza situației; 3) obiectivele generale ale domeniului sau subdomeniului de activitate; 4) obiectivele specifice ale domeniului sau subdomeniului de activitate; 5) impact; 6) costuri; 7)

	un glosar sau o listă de concepte!	riscuri de implementare; 8) autorități/instituții responsabile; 9) proceduri de raportare. Astfel, glosarul sau lista de concepte nu constituie un element obligatoriu pentru documentele de politici publice, în sensul HG 386/2020, or, documentul de politici este diferit de actul normativ (de reglementare). Pentru elucidarea sensului unor termeni frecvent folosiți în textul Programului, la Capitolul I <i>Introducere</i> , a fost inclus pct. 9 cu definirea noțiunii industriei creative.
	2. Proiectul încalcă și prevederile art. 4 (4) al Legii Nr. 100 din 2017 cu privire la actele normative care prevede că ”actul normativ trebuie să se integreze organic în cadrul normativ în vigoare, scop în care: a) proiectul actului normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel cu care se află în conexiune; b) proiectul actului normativ întocmit în temeiul unui act normativ de nivel superior nu poate depăși limitele competenței instituite prin actul de nivel superior și nici nu poate contraveni scopului, principiilor și dispozițiilor acestuia.”	Nu se acceptă. Proiectul în cauză este corelat cu prevederile SND „Moldova Europeană 2030”, aprobată prin Legea nr. 315/2022, precum și prevederile Acordului de Asociere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană (în continuare – AA RM-UE), ratificat prin Legea nr. 112/2014. Subsidira, reamintim că prevederile Programului privind dezvoltarea industriilor creative derivă indirect din angajamentele asumate în domeniul culturii, din cadrul Programului de activitate a Guvernului „Moldova prosperă, sigură, europeană”, adoptată prin Hotărârea Parlamentului nr. 28/2023, care stabilește sectorul industriilor creative ca fiind un domeniu prioritar. Totodată, proiectul nu depășește limitele actelor normative de nivel superior, or, acesta vizează în exclusivitate sectorul industriilor creative, iar politica publică reprezintă viziunea Guvernului și măsurile necesare pentru a dezvolta acest sector.
	În forma propusă, Proiectul nu este corelat în nici un fel cu prevederile actelor normative din domeniul culturii - Legea Culturii (nr. 413 din 1999), Legea privind protejarea patrimoniului național mobil (Nr. 280 din 2011), Legea privind ocrotirea monumentelor (Nr. 1530 din 1993) etc. Mai grav, Proiectul nici măcar nu face nici o referință la vreuna din aceste legi! În aceste condiții este imposibil să ne pronunțăm asupra integrării sau corelării Proiectului cu legislația din domeniul culturii în vigoare.	Nu se acceptă. Conform proiectului, clauza de emiteră a proiectului Hotărârii cu privire la aprobarea Programului Național de Dezvoltare a Industriilor Creative 2023-2027 „Moldova Creativă” servește Legea 413/1999. A se vedea în proiect: „În temeiul art. 6 lit. h) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, Nr. 252 art. 412) 5 și și art. 6 din Legea culturii nr. 413/1999 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr. 83-86, art. 401), precum și în corespundere cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 386/2020 cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice, Guvernul HOTĂRĂȘTE: ”

	<p>Astfel, pe lângă prerogativa Guvernului de a aproba documente de politici și acte normative, în temeiul prevederilor Legii 413/1999, Ministerul culturii este autoritatea publică centrală de specialitate care stabilește prioritățile activității culturale și asigură cadrul juridic al acesteia; elaborează și finanțează, în modul stabilit, programele de stat privind protecția și dezvoltarea culturii în conformitate cu politica culturală a statului, stabilește direcțiile, formele și modalitățile lor de aplicare.</p> <p>În contextul afirmațiilor aferente corelării Programului cu legislația din domeniul culturii, atragem atenție asupra faptului că art. 2 din Legea 100/2017 stabilește că un <i>act normativ reprezintă un act juridic adoptat, aprobat sau emis de o autoritate publică, care are caracter public, obligatoriu, general și impersonal și care stabilește, modifică ori abrogă norme juridice care reglementează nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice și care sînt aplicabile unui număr nedeterminat de situații identice</i>; pe când pct. 9 din HG 386/2020 stabilește că <i>programul este un document de politici publice pe termen mediu (3-5 ani), care derivă din strategie și, respectiv, contribuie la implementarea acesteia prin detalierea și concretizarea acțiunilor ce urmează a fi realizate într-un domeniu sau subdomeniu de activitate</i>.</p> <p>Autorii avizului urmează să distingă dintre cele două noțiuni prezentate supra.</p>
<p>3. În absența (1) a unui glosar de termeni și (2) a corelării cu cadrul legal existent în domeniul culturii, autorii Proiectului tratează în mod arbitrar și voluntar termeni precum ”cultură”, ”industrii creative”, ”domenii creative fundamentale”, ”industrii culturale”, ”domeniu cultural” ș.a. Or, semnificația termenului ”cultură” - totalitatea modelelor de gândire, simțire și acțiune din sferele materială și spirituală ale societății și produsul valoric al acestora - este definită în art. 2 din Legea Culturii nr. 413 din 1999, în timp ce ceilalți termeni nu sînt definiți nicăieri în altă parte în legislația Republicii Moldova!</p> <p>La pagina 7 a proiectului sînt citate definiții pentru ”industriile creative” ale UNESCO și Conferinței Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare, dar nici una dintre ele nu este, la moment,</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>După cum a fost menționat supra, în vederea elucidării sintagemei/noțiunii „industrie creativă” sa la Capitolul I. Introducere a fost inclus pct. 9., la Acțiunea 1.1.1. prevede revizuirea cadrului normativ și politici publice prin includerea prevederilor aferente industriilor creative.</p> <p>Astfel, în urma adoptării și implementării Programului în cauză, vor fi alocate resursele necesare pentru a ajusta, în baza evidențelor colectate și analizate, cadrul normativ aferent domeniului culturii, în vederea integrării armonioase a sectorului industriilor creative în domeniul culturii.</p>

<p>încorporată în legislația cu privire la cultură a Republicii Moldova.</p>	
<p>4. "Industria creative", domeniul principal de reglementare a proiectului nu este definit în nici un fel cu referință la legislația în domeniul culturii și economiei în Republica Moldova. Autorii indică diverse cifre: numărul de entități și angajați din acest sector, veniturile în 2021 ale acestui sector (pag. 6). Autorii proiectului menționează că, un studiu al Ministerului Culturii ar fi "constatat că există mai mult de 7 subsectoare creative integrate" (pag.7) dar nu fac referință la acest studiu. Mai mult, atunci când prezintă cifre cu privire la sectorul "industriilor creative" autorii prezintă în mod eronat lista sectoarelor pe care ei le includ în acest sector, de vreme ce, așa cum înșiși autorii recunosc că Biroul Național de Statistică nu colectează date despre "industriile creative". Ori de câte ori vorbesc despre valoarea sectorului "industriilor creative" autorii indică faptul că aceste date ar fi furnizate de Biroul Național de Statistică, fără a explica modul în care au compilat acești indicatori și cum au fost aceștia incluși în calcule.</p>	<p>Se acceptă parțial. Proiectul a fost ajustat cu date statistice ce derivă din studiile naționale și externe. Totodată, conform acțiunii 1.1.3. din Plan, anual vor fi colectați indicatorii statistici din sectoarele cheie ale economiei naționale privind industriile creative, conform metodologiei UNCTAD.</p>
<p>În absența unei metodologii care să detalieze ce sectoare și subsectoare ale economiei naționale sînt incluse în ramura "industriilor creative" cifrele despre numărul de entități și angajați nu au nici un sens și nu pot fi utilizate pentru a confirma sau infirma ceva!</p>	<p>Nu se acceptă. Informația privind numărul de entități și angajați din sectorul industriilor creative a fost furnizată de către BNS în corespundere cu metodologiile proprii de colectare a datelor.</p>
<p>Absența unor definiții clare a "industriilor creative" precum și a unei metodologii de delimitare a lor atît de alte "industrii" cît și de sectorul cultural, transformă discuția despre industriile creative într-un slogan, în care utilizarea unor sintagme pretențioase precum "forță motrice" sau "rol transformator" ar trebui să convingă publicul cititor că autorii proiectului știu ce au în vedere.</p>	<p>Nu se acceptă. În contextul obiecțiilor expuse, menționăm că delimitarea sintagmei „industrii creative” de sintagma „domeniul cultural” este inadmisibilă, or, sectorul industriilor creative este o parte componentă a domeniului culturii. În acest sens, aceste aspecte nu pot fi abordate diferențiat/delimitate. Interpretarea sintagmelor „forță motrice” și a sintagmei „rol transformator” ca fiind „pretențioase” este exagerată, în contextul în care documentele de politici publice (în speță Programul de dezvoltare a industriilor creative) prezintă o abordare de perspectivă a industriilor</p>

	creative.
Mai mult, în absența unei definiții pentru ”industriile creative” și asocierea acestora cu tehnologia și dezvoltarea IT, construiește o contrapunere între industriile creative (indiferent ce înseamnă acestea dar de regulă IT, publicitate, conținut digital) și cultura tradițională (mai ales sectoarele ce nu pot fi digitalizate în principiu (precum evenimentele comunitare, instalațiile artistice, teatrul-forum etc).	Nu se acceptă. Abordarea digitalizării în cadrul Programului, nu presupune că toate ramurile sectorului industriilor creative urmează a fi digitalizate, or, autorul obiecției în interpretarea subiectivă eronată, tinde să distorționeze sensul inițial prezumat de autor proiectului Programului.
5. Autorii înșiși menționează de mai multe ori în text despre ”lipsa cercetărilor și a datelor consecvente cu privire la industriile creative și subsectoarele acestora” (pag.10), ”imposibilitatea accesării unei imagini cuprinzătoare ce vizează contribuția industriilor creative în economie” (pag.10), ” lipsa cartografierii industriilor creative la nivel local, orășenesc sau regional” (pag.11), lipsa unor ”cercetări și evaluări ale programelor din toate sectoarele industriilor creative - spre exemplu, evaluarea impactului investițiilor culturale, studii de fezabilitate pentru industriile creative și infrastructura culturală, strategii și evaluări” (pag.11). În același timp, lipsa acestor date fundamentale și elementare despre sector nu îi împiedică să facă declarații patetice pe care le considerăm a fi nejustificate întrucât nu au suport empiric: ” În Republica Moldova, industriile creative reprezintă o forță motrice fundamentală pentru un viitor durabil. Având susținerea Guvernului, industriile creative din Moldova manifestă talent și dorință de a-și asuma rolul transformator în viitorul populației țării.” (pag. 10). Altfel spus, chiar dacă nu știu ce înseamnă acest sector al industriilor creative, mărimea lui, funcțiile și contribuția lui, autorii cred (în ce temei?) că el e capabil să-și asume un rol transformator!	Nu se acceptă. Elaborarea și promovarea Programului constituie o primă abordare a sectorului industriilor creative din perspectiva politicilor publice. Aprecierea potențialului și capacității de transformare a industriilor creative din Republica Moldova a fost realizată în urma colectării și examinării diferitor date, multiplelor discuții publice la acest subiect, precum și a expertizei externe oferite în contextul elaborării Programului. Totodată, aprecierea industriilor creative ca fiind „forță motrice fundamentală pentru un viitor durabil” a fost realizată în urma analizei studiilor de caz pertinente ale statelor în care valorificarea acestui sector a furnizat plus valor domeniului economiei și culturii.
6. Documentul adoptă o atitudine necritică față de procese precum ”digitalizarea” și procesele care o însoțesc - cum ar fi streamingul, utilizarea tehnologiilor inteligenței artificiale, a	Se acceptă parțial. Proiectul a fost completat cu pct. 10, care include prevederi aferente aspectului etic al procesului de tehnologicare și digitalizare în sectorul

<p>vocilor și imaginilor generate de computer - care pot afecta atât relațiile de muncă și statutul lucrătorilor din domeniul culturii cât și politicile culturale în ansamblu. Un exemplu în acest sens este greva actuală a actorilor și scenariștilor de la Hollywood organizate de sindicatele SAG-AFTRA care cer protecție împotriva utilizării inteligenței artificiale (AI), pentru a o împiedica să genereze scenarii sau să le cloneze vocea și imaginea.</p>	<p>industriilor creative. Totodată, prin acțiunea 1.1.1 din Plan, revizuirea cadrului normativ și de politici publice va aborda inclusiv prevederi aferente extinderii protecției administrative și materiale a lucrătorilor din sectorul industriilor creative/răspunderea contravențională sau penală după caz.</p>
<p>7. Documentul are o orientare strict economică, iar alte dimensiuni ale culturii - cum ar fi cea socială, sau cea de coeziune sau reziliență - sînt ignorate pe deplin. Astfel pct .13 stipulează că e nevoie ca Guvernul să acorde o ”atenție sporită asupra valorii sociale a sectorului cultural. Rezultatele sociale ale culturii și industriilor sociale au ieșit în prim-plan și au fost evidențiate prin modurile în care cultura este percepută și apreciată de comunități, recunoscând contribuția esențială a culturii la bunăstarea comunităților.” (pag.12). În același timp, restul documentului nu abordează în nici un fel valoarea socială a sectorului, prezentă fiind doar perspectiva economică. Or, dimensiunea socială a culturii și industriilor creative, adică valorificarea potențialului culturii și al diversității culturale pentru coeziunea și bunăstarea socială, este recunoscută și în cadrul Noii Agende europene pentru cultură din 2018. Pentru a integra valoarea socială a culturii documentul ar fi trebuit să conțină prevederi despre: egalitatea de gen, participare și incluziune prin cultură, combaterea discursurilor de discriminare și de ură, creșterea coeziunii sociale, atenția față de problemele de mediu și integrarea dimensiunii de mediu (prevenirea și combaterea schimbărilor climatice) în acțiunile și politicile culturale, promovarea drepturilor de muncă și standardizarea practicilor, inclusiv la nivel transnațional, în ce privește drepturile, statutul și protecția socială a lucrătorului cultural.</p>	<p>Nu se acceptă. Programul vizează exclusiv sectorul industriilor creative și nu propune soluții pentru întreg domeniul culturii. Obiecțiile aferente participării și incluziunii prin cultură, creșterea coeziunii sociale, atenția față de problemele de mediu ș.a. sunt abordate indirect în obiectivele specifice ale Programului (exemplu: OS 3.1. <i>stimularea dezvoltării industriilor creative în orașele înafara mun. Chișinău și în mediul rural</i>; OS 3.3. <i>asigurarea conformității și sustenabilității bunurilor și serviciilor creative</i>; ș.a.) și acțiunile care derivă din acestea.</p>

<p>8. Exemplele internaționale prezentate în cadrul Proiectului ca fiind practici ”de succes” sînt neconcludente.</p> <p>Programul Danemarca Creativă (pag.17) nu reprezintă un program de stat în domeniul politicilor culturale, așa cum se dorește a fi Programul ”Moldova Creativă”, ci o inițiativă privată, non-profit, finanțată atît de Ministerul Culturii Danez dar și de Confederația Industriei Daneze, Camera de Comerț și Industrie etc, ce are funcția de a promova ”creativitatea daneză”.</p> <p>Altfel spus, o simplă platformă media. Proiectul Finlanda Creativă (pag.17) este și el o simplă platformă media ce oferă sprijin industriilor creative din Finlanda prin comunicare și networking.</p> <p>Celelalte exemple - Suedia Creativă, Islanda - reprezintă inițiative private ale unor companii și agenții de publicitate.</p> <p>Programul Irlanda Creativă, menționat în proiect, este unicul program implementat de o autoritate a statului - Departamentul de Turism, Cultură, Arte, Gaeltacht, Sport și Media al Irlandei. Acesta însă nu este, precum proiectul ”Moldova Creativă”, un proiect deloc corelat cu cadrul legal și de politici național în domeniul culturii, ci este parte a Cadrului național de politică culturală până în 2025. Documentul în cauză încadrează industriile creative într-un context mai larg ”stabilește valori și principii de nivel general care să stea la baza politicilor publice și a planificării. Aceasta recunoaște că fiecare persoană are dreptul de a se bucura, de a crea și de a participa la cultura țării sale.”</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Reflectarea bunelor practici internaționale din sectorul industriilor creative are ca scop evidențierea impactului benefic al valorificării acestui sector, atît în domeniul cultural, cât și în domeniul economic.</p> <p>Referința la bunele practici internaționale din Programului „Moldova Creativă” nu implică preluarea/transpunerea completa a acestor practici, dar reprezintă un punct de referință în stabilirea priorităților strategice naționale în domeniul culturii (în speță sectorul industriilor creative).</p> <p>Prin urmare, printre prioritățile Programului se numără crearea unor conexiuni strânse între autoritățile publice și actorii publici și privați din sectorul industriilor creative, dezvoltând, în acest sens, un ecosistem propriu, ancorat la realitățile Republicii Moldova.</p>
<p>9. Autorii documentului menționează că: ”prin intermediul Programului se urmărește implementarea unor serii de acțiuni, menite să contribuie direct la implementarea Obiectivul general nr. 4 prevăzut în Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030” – Ridicarea nivelului de cultură și de dezvoltare personală, precum și a direcțiilor de politici și intervenții prioritare, după cum urmează: Susținerea inițiativelor artistice independente, inclusiv prin identificarea de spații pentru ateliere, repetiții, spectacole, rezidențe și alte activități, dar și</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Pe lângă faptul că Programul urmărește diversificarea economiei, dezvoltarea încrederii și transformării inovaționale a țării, în conformitate cu pct. 73 al Programului, acțiunile planificate în Program vizează 8 domenii, după cum urmează: cadrul normativ și de politici; educație și abilități creative; infrastructura creativității; investiții în creativitate; schimbul de cunoștințe, cercetare și dezvoltare; transformarea digitală; promovare și formarea pieței; ecosistem creativ.</p> <p>Prin prisma conținutului părții descriptive a Programului, precum și</p>

<p>dezvoltarea mecanismelor financiare durabile pentru susținerea scenei independente (O4.1; O4.2.; O4.3); Stabilirea unui mecanism național de finanțare a procesului de restaurare și punere în valoare a patrimoniului cultural (O1.2.; O4.1 – O4.3; O7.1; O7.3; O9.1.); Crearea și consolidarea unui sistem de educație cu privire la patrimoniul cultural, formarea, cercetarea și inovarea acestuia (O1.2; O4.1 – O4.3; O7.1; O7.3; O9.1); Încurajarea inițiativelor de reabilitare a patrimoniului cultural venite din partea comunităților și autorităților locale (O1.2; O4.1 – O4.3; O7.1; O7.3; O9.1). În acest sens, Programul va contribui la crearea capacităților necesare pentru a face față crizelor curente, consolidarea rezilienței față de crizele viitoare, precum și dezvoltarea durabilă și incluzivă a Republicii Moldova.”(pag 2) or aceste obiective țin strict de dezvoltarea culturii generatoare de valori și instrument de educație civică, catalizator al solidarității și coeziunii sociale și nu a culturii ca industrie/marfă, care să fie exploatată pentru profit.</p>	<p>acțiunilor prevăzute în Planul de acțiuni aferente, considerăm că abordarea și înțelegerea autorilor avizului este îngustă în raport cu scopul definit de Program și acțiunile ce urmează a fi implementate.</p>
<p>Acest document își propune să substituie la nivel semantic termenul de cultură, cu cel de industrie creativă, iar comercializarea culturii poate duce la omogenizarea acesteia și pierderea diversității culturale. De asemenea, aceasta va duce la excluderea grupurilor marginalizate, a discursurilor alternative ideologiei de stat, celor critice și social angajate. Mai mult, Richard Florida recunoaște că teoria despre clasa creativă care, ca motor al dezvoltării și creșterii urbane, aplicată prin strategii ale orașului creativ, conduce la intensificarea inegalităților sociale: "Nu este doar un cerc vicios, ci și unul nesustenabil - din punct de vedere economic, politic și moral.”</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Proiectul în cauză nu își propune să substituie termenul de „cultură”, cu cel de „industrie creativă”. Or, în cadrul Programului este stabilit explicit apartenența sectorului industriilor creative la domeniul culturii, sectorul industriilor creative fiind un element structural al domeniului culturii în general. În această ordine de idei, implementarea Programului va valorifica potențialul existent din acest sector, precum și va permite, în premieră, Guvernului, prin intermediul Ministerului Culturii, să promoveze o paradigmă nouă, congruentă celei de dezvoltare a domeniului culturii în ansamblu, precum și să intervină punctat în soluționarea provocărilor cu care se confruntă actualmente actorii din sectorul industriilor creative.</p> <p>Totodată, abordarea enunțată de autorii avizului nu corespunde realității și este irelevantă în contextul în care prezentul Program vizează nu doar dezvoltarea și creșterea urbană, ci dezvoltarea și creșterea în ansamblu. Conform studiilor enunțate în partea descriptivă a Programului (a se vedea de exemplu pct. 9-12), în ce vizează intervenția autorităților publice în domeniul culturii, există o tendință reală de a promova rolul</p>

		culturii și industriilor creative în procesul de abordare a provocărilor globale, însumând și dezideratul de cultură pentru dezvoltare durabilă, stabilitate și creștere incluzivă.
Centrul Național de Cinematografie	1. Ținând cont de faptul că această strategie abordează un domeniu vast cum este cel al domeniului creativității și a industriilor creative, se cere o distincție clară a acestei și culturii în acest context, cu atât mai mult că în document există teza că acestea sunt generatoare și stimulative a industriilor creative – „Acele domenii de activitate organizată a căror obiectiv primordial este producerea sau reproducerea, promovarea, distribuția sau comercializarea de bunuri, servicii și activități de conținut derivat din origini culturale, artistice sau de patrimoniu. ” Distincția unui statut aparte a artei și a culturii este necesară atât din perspectiva politicilor de stat, dar și pentru a nu limita cultura și impactul acesteia la modelul <i>just business</i> .	Se acceptă. Programul a fost ajustat conform recomandării.
	2. Expresia „Comandă Națională” urmează a fi exclusă, pare să fie o preluată din sistemul sovietic – „Comanda de Stat”, ceea ce este un concept depășit și nu se încadrează în valorile unui sistem democratic.	Se acceptă. Noțiunea a fost exclusă.
	3. Considerăm că subiecții și responsabilii pentru implementare listați trebuie să fie instituțiile statului doar. Incluziunea în asemenea document strategic a unor Asociații le prioritizează pe acestea și limitează drepturile altora. Totodată, menționăm o pondere majoră a instituțiilor subordonate Ministerului Economiei, responsabil de program fiind Ministerul Culturii, ceea ce ar putea implica anumite riscuri la implementarea acestui program.	Nu se acceptă. Conform proiectului, autoritățile și instituțiile publice sunt responsabilii principali de realizarea Programului. Actorii din sectorul asociativ, după cum este specificat în pct. 94, contribuie la realizarea Programului. În urma rapoartelor anuale de progres privind implementarea Programului, Planul de acțiuni va fi actualizat după caz (în dependență de deficiențele constatate în procesul de implementare).
	4. Fiind o strategie care are ca scop atingerea unor rezultate și indicatori de performanță, recomandăm includerea unor politici, măsuri și activități mai concrete, precum spre exemplu: Statutul liberului profesionist, statutul artistului independent, politici care ar facilita dezvoltarea resurselor și stoparea exodului de cadre, etc.	Nu se acceptă. Propunerile invocate de autorul avizului sunt pertinente pentru proiectul Strategiei pentru cultură și patrimoniu 2030 și nu pentru prezentul Program, care vizează exclusiv sectorul industriilor creative ca parte componentă a domeniului culturii.
	5. În art. 48 se regăsește următorul aliniat: "În Republica Moldova, piața locală a bunurilor și serviciilor creative este	Nu se acceptă.

<p>relativ mică: asta din cauza numărului mic al populației și puterii de cumpărare reduse, totodată, se produce o scurgere semnificativă a acestei puteri de cumpărare către bunurile și serviciile creative furnizate de România și, până recent, de Rusia. Sectorul industriilor creative necesită intervenții în ceea ce ține de reglementarea sa." Despre ce fel de reglementări este vorba? Vom impozita suplimentar aceste bunuri sau vom facilita produsul autohton? Pentru că interpretarea acestui alineat poate fi multi-vectorială, creează o pistă periculoasă, ținând cont de faptul că strategia este un document de bază pentru elaborarea și promovarea politicilor și măsurilor pe domeniu.</p>	<p>Pct. 48 din Program reflectă escaladarea potențialelor riscuri și consecințele acestora pentru domeniul culturii (în speță sectorul industriilor creative). În contextul lipsei unui cadru normativ pertinent privind activitățile din sectorul industriilor creative și stabilirea unor traiectorii de dezvoltare favorabile pentru actorii din acest sector.</p>
<p>6. La fel ca o mențiune de ordin general - este necesară o mai clară și bună structurare a domeniilor și o definiție mai clară a termenilor. Astfel, în strategie apare „creație artistică” (47. Printre alte industrii care au înregistrat o creștere a vânzărilor se numără activitățile de creație artistică (+29%), activitățile de post-producție cinematografică, video și TV (+24%), activitățile de design specializat (+23%), fără a clarifica ce acoperă acești termeni.</p> <p>7. În aceleași ordine de idei, în art. 28 sun categoria Arte vizuale și meșteșugarii presupunem că intră Cinematografia?, iar în art.30 la categoria Audiovizual sunt listate activități specifice doar cinematografeiei. Tot aici nu este clar criteriul după care sunt listate elementele din acest articol.</p>	<p>Se acceptă. În urma ajustării proiectului la obiecțiile și propunerile (recomandările) emise în cadrul consultărilor publice, conținutul proiectului a fost revăzut sub aspectul limbajului utilizat, inclusiv a terminologiei (în speță Capitolul II, Capitolul IV). Menționăm că prezentul document de politică publică nu este o Strategie, ci un Program.</p>
<p>8. Remarcăm de asemenea că, conform studiilor internaționale, cinematografia este industria-locomotivă cu efect multiplicativ de 15% asupra altor industrii creative, însă acest lucru nu este reflectat în nici un fel în documentul respectiv.</p>	<p>Se acceptă. Programul a fost ajustat conform recomandării la pct. 70 al Programului.</p>
<p>9. Oportunitățile descrise pentru cinematografie sunt foarte ambițioase și rezonază cu strategia de dezvoltare a domeniului cinematografeiei elaborate de CNC pe deplin, dar în acest context remarcăm că în planul de acțiuni propus CNC nu apare nicăieri, deși ține de competențele și atribuțiile Centrului atât direct, cât și indirect. Totodată nu sunt reflectate cooperări cross-sectoriale. Vorbim fin punctul de vedere al domeniului cinematografeiei,</p>	<p>Se acceptă. Conform pct. 94 al Programului, CNC este identificat ca instituție care contribuie la realizarea Programului. CNC a fost inclus la acțiunile 1.4.7; 1.5.2.; 2.2.3; 2.3.3; 2.3.4.; 2.3.5. în Planul de acțiuni.</p>

	<p>putem ilustra cu exemple precum cinema- publicitate, cinema – media, cinema – turism, cinema – industria muzicii, cinema-sectorul asociativ, cinema – industria jocurilor video, etc</p>	
	<p>10. Pentru un document strategic de acest gen, ținând cont de contextul actual, dar și de experiența CNC, considerăm că o atenție sporită merită educația consumatorului și studiile vocaționale moderne cu un accent pe dezvoltarea producției autohtone prin atragerea resurselor cu impact nu doar economic, dar și social.</p>	<p>Se acceptă parțial. Atât în Program, cât și în Planul aferent subiectele educației consumatorului, precum și dezvoltării produselor autohtone sunt abordate. (acțiunile 2.1.1.; 2.1.2; 2.1.3; 2.1.4.; 2.1.6;)</p>
<p>Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală Nr.1090 din 17.07.2023</p>	<p>...în vederea asigurării unei abordări temeinice și expunerii corecte a referințelor la obiectele de proprietate intelectuală/domeniul proprietății intelectuale, cu respectarea terminologiei în domeniu (a se vedea următoarele secvențe din Program: „Industriile creative sunt considerate [...] elemente centrale pentru atribuirea mărcilor”; “Oportunitatea de a crește încrederea în afaceri și cunoștințele legale (ex., referitoare la drepturile de design și brevetare [...])”; “Oportunitatea de a stimula o piață internă cu motto-ul creat, fabricat și purtat în Moldova, care să se concentreze pe mărci de valoare ridicată, durabile, etice, de generație nouă și locale”; “Oportunitatea de a stimula mediul de susținere pentru domeniul modei prin concentrarea pe mărci couture de nișă, de valoare ridicată, locale”; “sponsori din mediul corporativ pentru mărcile locale”).</p>	<p>Se acceptă. Proiectul a fost ajustat.</p>
	<p>...în același context, propunem substituirea textului „Oportunitatea de creștere a conștientizării cu privire la cunoștințele legale (proprietatea intelectuală, legislația cu privire la drepturile de autor)” din Program (Capitolul IV, compartimentul Arte vizuale), cu următorul text „Oportunitatea de creștere a conștientizării necesității respectării drepturilor de proprietate intelectuală”</p>	<p>Se acceptă. Proiectul a fost ajustat.</p>

<p>...considerăm necesară excluderea obiectivelor menționate în Program (a se vedea: indicatorii de rezultat ai politicii publice ”Gradul de armonizare al cadrului normativ aferent proprietății intelectuale cu aquis-ul comunitar”, Obiectivul specific 1.2. Armonizarea cadrului normativ al RM cu cel al UE în domeniul industriilor creative din Capitolul IV Obiective specifice), precum și a acțiunilor pe acest segment din Planul de acțiuni (a se vedea: acțiunea cu nr. 1.2.2 ”Armonizarea cadrului normativ aferent proprietății intelectuale cu cel al Uniunii Europene în vederea asigurării accesului creatorilor locali la piața Uniunii Europene”). Totodată, considerăm oportun ca necesitățile de armonizare cu normele UE a anumitor acte ce vizează domeniul proprietății intelectuale și propunerile nemijlocite de modificare a cadrului normativ să fie înaintate AGEPI pentru a fi integrate în proiectele de acte promovate.</p>	<p>Nu se acceptă. În contextual procesului de Self screening al actelor juridice din acquis al UE, AGEPI, în calitate de instituție coordonatoare a Grupului de lucru nr. 7 (în conformitate cu HG nr. 868/2022, AGEPI este responsabil de autoevaluarea și transpunerea ulterioară a actelor din capitolul în gestiune, inclusive 1 act din capitolul nr. 26 Educație și Cultură).</p>
<p>De altfel, cu privire la armonizarea cu legislația UE a cadrului normativ aferent domeniului protecției dreptului de autor și drepturilor conexe, remarcăm faptul că recent a fost adoptată Legea nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe, care transpune o serie de directive UE în domeniul dat. Această lege a intrat în vigoare la data de 09.10.2022 și are o perioadă scurtă de aplicare, din care considerente nu sunt clare referințele din Program la ”sporirea veniturilor prin amendarea legislației privind drepturile de autor și sincronizarea regulamentelor de autorizare: cu accent pe colecțiile digitale și o abordare mai largă pentru executare.” Suplimentar, urmează a fi exclus textul ”Revizuirea/fortificarea cadrului normativ aferent drepturilor de autor” ca măsuri de diminuare/înlăturare a riscului ”Nivel înalt al pirateriei, determinat de aplicarea neuniformă a cadrului normativ aferent proprietății intelectuale/drepturile de autor” din Tabelul 3 (Capitolul VII Riscuri de implementare) deoarece are un caracter vag și neclar, or Programul nu detaliază lacunele normative, care ar determina o asemenea intervenție.</p>	<p>Nu se acceptă. În contextul statului de țară candidat la Uninunea Europeană, precum și în virtutea angajamentelor asumate, Republica Moldova este obligată să armonizeze cadrul normativ național cu cel al UE până în anul 2027, inclusiv cadrul normativ aferent proprietății intelectuale.</p>

<p>În cadrul Planului de acțiuni, la acțiunea cu nr. 1.4.3., ce vizează înregistrarea locală și internațională a mărcii naționale Moldova Creativă, comunicăm faptul că procedura de înregistrare a unei mărci este reglementată de Legea nr. 38/2008 privind protecția mărcilor, care stabilește o serie de etape (de depunere/examinare) ce urmează să fie parcurse, inclusiv termene ce trebuie respectate. Din aceste considerente, pentru a asigura încadrarea în termenul indicat, atragem atenția asupra necesității demarării procedurilor de înregistrare în termene proximale sau ajustarea respectivului termen de executare.</p>	<p>Se acceptă. Procedura va fi demarată în termene proximale.</p>
<p>De asemenea, atragem atenția că este incorect indicată denumirea AGEPI și anume „Agenția de Protecție a Proprietății Intelectuale”, corespunzător acest text urmează a fi substituit, pe tot cuprinsul proiectului examinat, cu forma corectă a denumirii - „Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală”.</p>	<p>Se acceptă. Proiectul a fost ajustat.</p>